

FANZINE

Spurt

PRYS 2 95

NR2

MARTIN LODEWYK

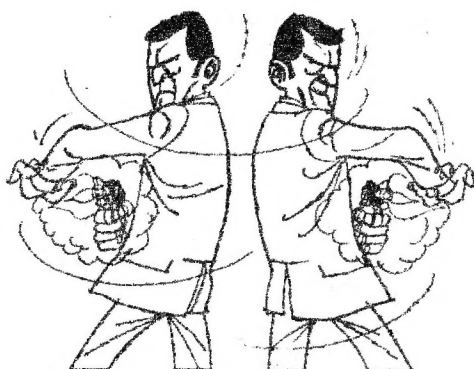
&

henk kuypers

henk kuypers '76
voor "Spurt"

nr 2 SPURT

-Geopend wordt deze SPURT met een interview met de Nederlandse stripgrootmeester Martin Lodewijk. Door zijn werk bij en voor EPPO werkte hij zich weer eens flink in de kijker. Wim Sohl stelde 't geheel samen.

-Het tweede verhaal van Agent 327 is nog nooit herdrukt (hierin komt Boris Kloris voor het eerst ten tonele). Wij dachten dat U het wel op prijs zou stellen als wij deze eens voor U herdrukten. Oberon stuurde ons het materiaal en Martin verleende ons toestemming.

-Een bibliografie mag natuurlijk niet ontbreken. John Spijker nam deze opdracht voor zijn rekening. Mochten er eventueel aanvullingen zijn, stuur ze maar op!

-Ook niet te verwaarlozen is het interview met Henk Kuypers, vorige zomer afgenomen in Glanerbrug. Redakteur Wim Sohl praatte daar met hem over zijn werken.

-De cover van dit nummer werd speciaal voor ons getekend, waarvoor uiteraard onze hartelijke dank.

money money money

- Ach, het wordt eentonig, iedereen heeft geldgebrek, helaas. Als het aan ons gelegen had, waren we al veel eerder verschenen. Maar ja, als er f0,00 ofwel niks in kas zit, wat moet je dan? Dit nummer is door onszelf betaald dus is de prijs ietwat hoog, want we willen graag quitte spelen. De nieuwe prijzen leest U hieronder... Mochten we winst maken (?) dan steken we dat geld weer in het blad om het nog meer te verbeteren. Dus, maak of wordt eens abonnee,

the spurt-chief

JOHN SPIJKER

colofon

redactie: John Spijker, Wim Sohl.

adres: Hofland 114, Mijdrecht

02979 - 3303

medewerkers: Martin Lodewijk,
Oberon bv, Dominic vd.
Boogerd, Jille Wester-

abonnementen: f 10,- voor 4 nrs.

giro: 3475615

tnv. J. Spijker

Hofland 114

Mijdrecht

losse nrs: f2,95 incl. porto

oude nrs: nr. 0 uitverkocht

nr. 1 f1,- incl. porto

advertenties: Wim Sohl

Midrethstraat 1a

Mijdrecht

02979 - 5175

tarieven: 1 pagina f20,-

½ pagina f10,-

und so weiter

tuut, of op de expansiezucht van de wereldherovormer. Er zou een aardig onderzoekje te plegen zijn naar de verdeling van de mensche verschijnenselen over deze twee categorieën, of naar de aard van Bonnets moeilijkheden in de verschillende categorieën. In samenhang daarmee valt de wijze, waarop de problemen uit de Bonnetwereld worden geholpen. Misschien wilt men zich daarvoor beschikbaar stellen. Er zouden ook wat verhalen van de andere onderstrips bijgehaal moeten worden, vooral van de Paasreeks. Misschien levert dat onderzoek aardige resultaten op voor onze kennis van Toonders verhaaltech-

MARTIN LODEWIJK

ERPO

is nog lang niet "perfect"

TEKENEN

Ik neem een wit vel papier en dat teken ik vol. Eerst met potlood en daarna met een penseel. Net als iedere andere tekenaar. Je neemt een wit vel papier en als je klaar bent is 't vol. Ik zou niet weten wat ik er anders van zou moeten zeggen, echt niet. Goed, m'n schetsjes maak ik wel n's op dun papier en leg 't daarna op de lichtbak, dan hoef je niet meer te stoffen. Da's makkelijker, je ziet onmiddellijk welk lijntje goed is en welke niet. Het is een methode...

Tekenen is moeilijk omdat je er moe van wordt, je moet aan een tafel gaan zitten en werken. En het is moeilijk omdat het meestal niet lukt, dan wordt het niet zoals je het je voorstelt. Dat wordt 't trouwens nooit hoor, je moet dan gaan zitten ploeteren. Je moet dan maar zien dat het je voorstelling zo dicht mogelijk benaderd. En da's moeilijk, da's zwaar werk...

INVLOEDEN

Nou, die heb ik van bijna iedere tekenaar die ik goed vind. Je zou een lijst kunnen maken van alle tekenaars. 't Zou ijdel van me zijn al zou ik zeggen dat ik beïnvloed ben door, ik noem maar wat, Franquin of zo. Van de kwaliteit van Franquin is in mijn tekeningen vrijwel niets terug te vinden, dus... Maar voor zover 't vindbaar is ben ik uiteraard beïnvloed door Franquin, Hergé en ook door Jijé en ook door Tillieux. Verder nog wat Amerikaanse en Nederlandse tekenaars...

Je hebt natuurlijk altijd mensen die zeggen van: 'Je mag nooit tevreden zijn over je werk', maar dat vind ik onzin hoor. Ik doe ook best wel n's dingen, waarvan ik denk 'potverdorie Lodewijk,

hoe heb je het gedaan!' Maar ik kan niet zeggen, dat ik denk van: 'Ik kan er nu wel mee ophouden, want ik heb het wel gehad!'

PLANNEN

Doorgaan hé, met avonturen tekenen van Agent 327. Ik heb wel al honderden plannen, maar het is wel heel moeilijk om daar iets goeds uit te kiezen voor een nieuw 327-verhaal.

Ik moet nu eigenlijk wel met een nieuw verhaal van 327 bezig zijn. Binnenkort zal ik dus wel weer wat pagina's moeten maken.

Verder ook nog wat nieuwe plotjes voor Johnny Goodbye. En voor de rest zou ik het niet zo gauw weten, dat ligt er helemaal aan wat voor tijd ik heb.

LEEFTIJD

In principe is Agent 327 voor iedere leeftijd bedoeld. Net als wat er vroeger op Kuifje stond: 'voor de kinderen van 7 tot 77 jaar', daar is 't eigenlijk

KLEUR **ТАРОККЕТАРОККЕТАРОККЕТАРОК**

*de platen die Martin zelf ingekleurd had, waren volgens hem de eerste 10 platen van Agent 327, bv 'Dossier Stenkwadrater'. Verder een verhaaltje van Piet Hein.

A cartoon illustration of a biplane. A speech bubble coming from the cockpit area contains the word "GERONIMO!". Below the plane, a person is standing on the ground, looking up at the aircraft. The plane is a two-engine biplane with a tail section that has the word "KETAPOKA" written on it.

WERK TEMPO

DOKUMENTATIE

In de strip 'De Partners' bijvoorbeeld, die door Carry Brugman getekend wordt, daar was een kennis van me naar Californië geweest en die had een heleboel foto's gemaakt van eh... van Californië dus en die hebben we gebruikt in de strip. Daar zitten heel authentieke landschappen enzovoort bij. Alleen wel laterop in het verhaal: het was wel San Francisco in plaats van Los Angeles. Maar dat is een foutje dat je later in het album kan herstellen; dan schrijf je gewoon Los Angeles voor San Francisco. Ik bedoel dus, helemaal goed krijg je het toch niet.

Je moet natuurlijk niet, als je je strip in Nederland laat afspelen, je held langs de Ridderzaal laten lopen en op het volgende plaatje bij het paleis op de Dam, zonder dat je er even bij heb gezegd, dat-ie van Den Haag naar Amsterdam is gereisd. Een Nederlander weet natuurlijk dat dat niet klopt, maar als je dat in het buitenland doet, dan kan je wel wat matsen hoor. Maar ja, als je een Kojak-film ziet op tv, dan ziet een Nederlander niet dat-ie op een gegeven moment in de 24e straat loopt, een hoek omslaat en dat in plaats van... de 75e straat de 36e straat inloopt. Iedere New-Yorker lacht zich dan gek, die zegt fout, fout!!! Er zijn natuurlijk veel New-Yorkers, 11 miljoen geloof ik, maar daarvan zullen er misschien ook maar 60.000 zijn, die weten dat het fout is. Dus wat maakt dat uit op het geheel zou je zeggen... Maar Nederlanders zien dat natuurlijk niet. Dus je kan best wat matsen hoor...

agent 327 in volle aktie

PEP-SPOTTERS

De bedoeling van de PEP-spotters was dus dat alle tekenaars werk zouden leveren. Het moest eigenlijk een soort toestand worden als er bij Pilote indertijd was, daar hadden ze namelijk ook elke keer zo'n 5 à 6 pagina's actueel die volgetekend werden door tekenaars die normaal de strips tekenden. Maar bij mij is er nooit zo veel van gekomen.

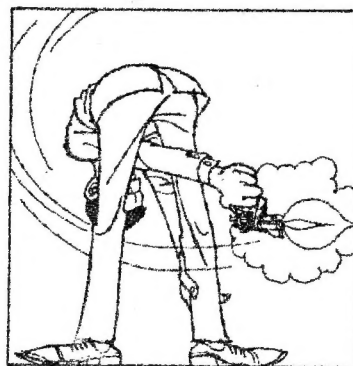
ZWART-WIT REEKS

Nou, dat is heel simpel, op een gegeven moment kwam Bert Bus... nee nee sorry, zei Dick Matena, dat was Bert Bus natuurlijk niet, dat Hans Matla wilde proberen die verhalen van hem uit te geven.

Nou was er al eens eerder gesproken over een serie, een beetje bibliotheek serie, waarvan Oberon ooit alle rechten had gekocht, en gewoon maar een beetje in de kast lag te rotten, om dat eens uit te gaan geven. Maar dat ging in de

geest van: 'we hebben het op het ogenblik te druk, dat zien we nog wel...' Maar toen kwam Dick ineens met dat concrete voorstel van Hans Matla. Toen zijn Frits en ik naar de afdeling geweest die daarover gaat. We hebben gezegd: 'Hier is 't voorstel, we moeten 't nu zeggen, nu moeten er zwart-wit albums komen, onmiddellijk, of anders gaan ze naar Hans Matla!' Want je kon natuurlijk niet zeggen: 'Nee soory Hans, we doen 't zelf', en het dan een jaar laten liggen. Da's natuurlijk lullig tegenover Hans.

Dat voorstel van Hans Matla was toen net even datgene wat de zaak doorbrak. We vonden het wel belangrijk dat we het zelf deden, want dat betekende dat je er een serie van kon maken en dat je dan ook andere dingen kon uitgeven. Doordat Dick Matena een stuk of, nou ik geloof wel 12 albums had die uitgegeven konden worden, kon je er een serie van maken. We hebben er iedere twee maanden twee, dus dan konden al die anderen, Peter de Smet, Fred Julsing enzovoort, erbij.

Op een gegeven moment gaan we misschien ook de ongepubliceerde Vidocq-verhalen en ander spul erbij doen. Misschien komen we wel zover dat we er verhalen bij kunnen doen, die nog helemaal niet in PEP of Sjors zijn verschenen. We zijn bijvoorbeeld op het ogenblik aan het praten met de tekenaar van Rikkie, die heeft vroeger in de krant gestaan, een jaar of 10 geleden. Daar zijn nog heel antiekwarische boekjes van, van sommige verhalen. Da's een hartstikke goeie strip, maar niemand kent 'm op 't ogenblik. Via zo'n serie zou 't hartstikke leuk zijn, dat-ie bewaart blijft ---ja hoor, geef nog maar 'n kopje thee. OK, de suiker doe ik er zelf wel even in. Dank...---

We vonden het op dat moment eigenlijk wel een beetje rot voor Hans dat we zeiden: 'Nou, we doen 't zelf', maar op dat moment moesten we het doen!

Het zwart-wit album is eigenlijk geboren, omdat Matla geen kleurenalbum kon betalen, en toen wij gingen rekenen, want kijk, Oberon is wel goed, maar niet gek (!), totdat er een methode gevonden was, waarop er waarschijnlijk geen ver-

III. uit:

heb jij ook
diabetes?

lies zou worden gemaakt en als er verlies zou worden gemaakt, dan zou dat heel gering zijn. Ze gaan natuurlijk niet 10.000 kleurenalbums maken, waarvan ze weten dat ze er niet zoveel verkopen en dan maar geld weggooien... Kijk, dat doen ze natuurlijk niet. Het had een verlies mogen lijden, niet veel hoor, maar 't had geen ramp geweest. Dat is toen allemaal doorbesproken. De zaak is uiteindelijk zo opgezet dat er geen verlies is geleden. Dus dat het allemaal gewoon rond kwam. Daar werd in eh... Stripprofiel geloof ik, een beetje mis over gedaan. Oberon heeft van te voren gezegd: 'Een beetje verlies mag, als 't effe kan geen verlies', nou, dat vind ik vrij normaal. Toen kwamen die albums er en zonder verlies. Als ze het in kleur hadden kunnen maken, ook zonder verlies, dan hadden ze dat waarschijnlijk gedaan. Dat ging dus niet zonder dat je eigenlijk geen risico's liep en op het moment dat we ermee begonnen, konden we dat verlies niet lopen.

Daarbij heb je nu een methode om de series van elkaar te scheiden. Je hebt dus een bibliografische serie, witte albums, witte platen, voor de liefhebbers en je hebt de gewone, doodgewone Oberonserie van de strips die normaal altijd in boekvorm verschijnen, en die is in kleur. En dan kreeg je later die Dargaud-serie erbij...

BERNARD VOORZICHTIG

Ik had Attanasio eens op de redactie ontmoet en die zei tegen mij dat-ie wel n's 'n dertigerjaren-strip zou willen tekenen en of ik daar een tekst bij zou willen schrijven, wat ik toen gedaan heb...

Attanasio heeft later die tekst meegenomen. Daar zat Daan toen bij en zei van eh...: 'Lieve deugd, dat zou ik ook wel willen'. Want Daan liep toen al een tijdje te zoeken om iets van een strip van te maken. Ik zei dat we maar even moes-

ten wachten en zien waar Dino (woefwoef) mee aankwam. Als het niks was, ik had er verder natuurlijk niks over te vertellen hoor, want ik zat natuurlijk niet in de redactie, maar ik moest het wel schrijven, dus ik had op een gegeven moment wel kunnen zeggen, nee sorry hoor ---Martin snuit nu, na enkele tientallen malen tijdens het interview zijn neus al opgetrokken te hebben, enkele malen flink zijn neus--- dat vind ik niks. Ik had toen dus tegen Daan gezegd dat wij het dan samen zouden doen. Nou, toen heeft Daan zich een week lekker zitten maken en autootjes en zo zitten tekenen.

Toen kwam Attanasio terug met wat pagina's en het begin vond ik er wel redelijk uitzien. Je kon in ieder geval niet zeggen dat het onbruikbaar was. Toen moest ik dus wat anders voor Daan verzinnen. Het was natuurlijk wel even een zure appel voor Daan, want hij had eigenlijk graag die dertiger-jarenstrip willen doen. We zijn toen in de trein gaan zitten op weg naar Den Haag en hebben toen net zo lang tegen elkaar aan zitten praten totdat we via het programma 'The Forsythe Saga', wat er toen was, op Bernard Voorzichtig kwamen. We hebben allerlei dingen na zitten praten, wat voor tijdperk, wat voor onderwerp... Toen kwam het tijdvak 1860, 1870 als een leuk tijdvak uit de bus. Later dachten we dat het leuk zou zijn al ging het over een hele grote familie en dan kom je automatisch op de thee (o ja?). Je gaat dan alle mogelijkheden bij elkaar zetten, die plantage over zee waar ze dan heen moeten... Zo kwamen we tot Bernard Voorzichtig. Voorzichtig is natuurlijk gewoon een zogenaamde grappige vertaling van Forsythe...

Teksten voor anderen schrijven vind ik trouwens best leuk werk. In ieder geval als ik er mee klaar ben. Als ik er mee moet beginnen niet. Dan vind ik het vrrééééselijk!!! Als ik er mee bezig ben, vind ik het wel weer leuk en als ik 't eindelijk af heb, vind ik het hartstikke leuk.

ONTSTAAN EPPO

Bij Oberon stond de zaak op springen, we wisten toen nog niet hoe erg de zaak op springen stond, maar de zaak stond op springen. PEP en Sjors waren zo aan 't 'kelderen', het was niet meer te houden. Frits van der Heide is er toen bijgehaald, die zat bij Donald Duck, die is toen ingezet om de zaak te saneren en daar heeft-ie erg goed werk in verricht.

Op dat moment kwamen Peter (de Smet) en ik op het idee om naar Oberon toe te stappen en te zeggen van: 'Luister-es, we willen niet onbescheiden zijn, maar we weten dat we allebei een redelijk populaire strip hebben en we willen ons graag helemaal inzetten voor een blad, maar dan moeten we er ook wat over te zeggen hebben, want we zijn het niet eens met wat er de laatste jaren gebeurd is'.

Je zit als tekenaar ergens op een zolderkamertje te werken, en als 't klaar is, je hebt je dan lens gewerkt, gaat het naar een aantal zeer goed bedoelende mensen toe en wij vonden dat 't meestal in de goede bedoelingen was blijven steken. We hadden een beetje gekeken naar 't voorbeeld van Goscinny, Uderzo en Charlier in Frankrijk met Pilote. Uderzo en Goscinny kregen weinig grond aan de voet in België, niemand vond ze eigenlijk erg leuk. Toen zijn ze met z'n allen naar Frankrijk gegaan en daar hebben ze een uitgever gevonden die zei, nou, daar maken we een blad voor... -- nu schrik ik me lam, want de telefoon, die ik nog niet had opgemerkt, begint met een daverend geluid te rinkelen. Martin's vrouw neemt op: 'Nee, Martin is bezig met een interview. Ja, hij zal terugbellen...' --

Maar goed, toen kwam Frits er bij en we zouden het met z'n drieën doen. Frits was iemand met dezelfde ideeën als ons, maar in z'n eentje, had-ie gezegd, voelde hij er niets voor... Toen hebben we besloten dat we het met z'n drieën zouden doen en ons met z'n drieën, als driemanschap dus, aanboden bij Oberon om eh.

.. nou ja, om te kijken wat er moest gebeuren... Of met PEP en Sjors doorgaan, of helemaal overnieuw beginnen of wat dan ook, maar dat zouden we dan wel bekijken. Toen kwam van directiewege dat ze het in principe wel een goed idee vonden, maar ze wilden het niet met drie man, dat vonden ze te veel, ze wilden het met twee man. Toen hebben Peter en ik het erover gehad. Peter had er toch al niet zo ontzettend veel zin meer in, die heeft ook gezegd, dan haak ik af, ga jij maar door.

Toen ben ik dus met Frits aan het werk gegaan en daar is eigenlijk EPPO uitgerold. Dus uit onze bemoeienissen en de rest van de mensen die eraan zitten...

WERK VOOR EPPO

Heel globaal zou je kunnen zeggen dat Frits de hele dag in vaste dienst zit en ne... Frits is keeper en ik ben de vliegende keep zou je kunnen zeggen... dat overlapt elkaar wel.

Meestal doet Frits het zakelijke gedeelte, want die weet precies hoe 't budget zit en welke prijzen er niet en wel betaald worden enzovoort. Gewoon, de hele technische organisatie van het blad, dat weet Frits allemaal., die zit er al jaren in, dus die weet dat. Ik ken de meeste strips en ik ken de meeste striptekenaars. Ik zorg er voor dat er nieuwe verhalen komen en dat er, als er nieuwe strips aangeboord moeten worden, tekenaars en schrijvers komen, die ga ik dan zoeken. Ik ga soms tot in het buitenland toe om goede mensen te vinden en die komen er dan ook, naar we hopen.

Dat wil dus niet zeggen dat het elkaar niet overlapt. Op een gegeven moment heb ik dus ook te maken met de technische kant van de zaak en Frits gaat ook vaak naar de tekenaars of komt met ideeën van 'potverdorie, dat zou geweldig zijn.' Bijvoorbeeld, het idee om een 'Alleen op de wereld'-achtige strip (Steven Severijn) in te zetten, dat was van Frits. Dus een strip die alsmaar doorloopt en een jongetje dat daar avonturen in beleefd. Wat het geworden is, dat is weer voor een groot deel afkomstig van mij en ook wel van Dick Matena. Dat zijn dingen die elkaar allemaal beïnvloeden.

Ik zit daar dan normaal voor een halve week in dienst, maar er gaan weken voorbij dat ik daar helemaal niet ben, maar dat ik wel dagen besteed om met striptekenaars te praten. Dat zij bij mij thuis komen of ik naar hen toe ga...

De rest van de week moet ik dus eigenlijk besteden aan Agent 327 en aan het schrijven van Johnny Goodbye en wat ik verder nog wil en kan doen...

JULSING-OPTITELINGEN

Dat heeft nog te maken met die saneringsperiode. Weet je, in de afgelopen jaren waren er bij PEP en Sjors enorme verwachtingen gewekt, van iedereen zou het gaan maken... Geen doel was te gek of te hoog om te bereiken en eigenlijk toen de zaak, hoe je 't nou went of keert, in elkaar donderde, hebben ze allerlei dingen geprobeerd, PEP-toe en weet ik veel wat, allemaal mislukt. Eigenlijk was iedereen gedesillusioneerd. Op een gegeven moment kwam er een telefoontje van Frits aan de tekenaars: 'Jongens, 't is nou zo erg, hou er alsjeblieft rekening mee dat 't wel eens helemaal op zou kunnen houden.' Frits had ze al een half jaar daarvoor gewaarschuwd van: 'Mocht je ooit iets anders vinden, doe het dan, want hier staat de zaak echt op springen.' En ja, als tekenaar geloof je dat dan vaak niet. Je zit toch de hele dag te tekenen en het wordt iedere keer gekocht, dus je denk van nou, dat gaat zo wel door. Dat is bijvoorbeeld de reden geweest dat Dick Matena toen met Grote Pyr het laatste verhaal maar, ik geloof maar 32 platen heeft laten duren. En het laatste verhaal van Julsing was geloof ik maar 40 of 41 platen. Die waren allemaal bedoeld als verhalen van 44 platen, maar

allerlei stripbladen die net zoveel waard zijn...

Kijk, je tekent niet voor de kinderen van 10 tot 15 jaar, maar het blad is er wel voor. Dat is nou eenmaal zo. Ik bedoel dus, er zijn weinig mensen van 41 die bereid zijn om iedere week een stripblaadje te kopen. Dat is jammer, maar...

Iedereen zegt, ja maar PEP was zo leuk vroeger, het was wat ouder enzovoort. Er stonden allerlei leuke dingen in. Waarom zijn die mensen PEP niet blijven kopen? PEP kelderde! Dus al die mensen die zo graag Asterix wilden lezen en Waanzin-waanzuit en al die andere goeie, fantastische strips, Druillet en noem maar op, waarom zijn die PEP niet blijven kopen? Die hebben PEP niet gekocht! PEP kelderde van 200.000 naar 90.000...

Ik bedoel dus, wat moet je dan? Dat betekent dat je op een gegeven moment een blad moet kunnen maken... Kijk, een strip is ontzettend duur op te produceren en ja... Asterix past wel in een blad voor kinderen van 10 tot 15 jaar, daar kan je Asterix zo inzetten, da's helemaal geen punt. Dat betekent ook dat je er hartstikke leuke strips voor kunt maken... Strips waar ik helemaal weg van ben. Daar zijn ook meningsverschillen over geweest met Fred. En in hoeverre die opgelost zijn... Ik geloof best dat

BLAAMBLAAMBLAAMBLAAM

die jongens waren opeens zo gedesillusioneerd, die dachten van 'sorry jongens, dit kunnen we niet meer afmaken' en die hebben er een punt aan gedraaid. Je gaat niet dagen aan iets zitten werken, waarvan je van te voren al weet dat 't een verloren zaak is. Er was dus een enorme desillusie, én bij de redactie, én bij de tekenaars. Dat is voor Fred Julsing toen wel een moeilijke periode geweest.

Het werd ook een beetje onaangenaam, 'n beetje ruzieachtig. Ik bedoel, in dat soort situaties komen er altijd toestanden waarin mensen boos op elkaar zijn, elkaar verwijten maken... Maar dat is nu wel over...

Fred heeft zich toen, ja daar komt het eigenlijk op neer, teruggetrokken. Daarna is-ie nogal wat reclame gaan doen en die André van Duin strip enzo... Maar op het ogenblik heeft hij eigenlijk weinig tijd om een strip voor EPPO te gaan maken en daarbij is natuurlijk ook de reden in hoeverre Fred past in het idee dat wij van het stripblad EPPO hebben. Kijk, EPPO is natuurlijk geen alleenzalmakend stripblad natuurlijk. Er zijn

ze ooit opgelost worden, dat is helemaal geen punt, alleen ja... die jongen heeft 't op het ogenblik ontzettend druk. Die zit daar lekker op z'n boerderij aan allerlei dingen te werken maar ja, op een gegeven moment hadden we dus iemand nodig die leuke koppen maakte voor boven de strips. Maar wat je ook kunt zeggen, Fred maakt hartstikke goeie koppen. Dus hebben we aan hem gevraagd, jongen, doe dat dan in ieder geval. Nou, dat heeft hij toen gedaan en dat blijft-ie doen. Dat hoop ik tenminste...

INVLOED EPPOTEKENAARS

Wat noem je invloed? Dat vind ik moeilijk om te zeggen, misschien op sommige tekenaars wel, op anderen weer niet. Ik denk niet dat er een tekenaar is die denk van: 'verdorie, als ik die lijn zet dan krijgt Martin de pest in me, dus zet ik een andere lijn.', of er een plaat van mij naast heeft liggen en denk van nou, dat moet ik zo doen. Dat soort invloed is er natuurlijk niet. Da's onzin.

Als invloed zou je aan kunnen merken bijvoorbeeld Henk 't Jong, die ging met

z'n laatste Titus-verhaal proberen te tekenen zoals Fred Julsing dat deed. Dat ging eigenlijk de mist in. Dat verhaaltje uit Sjors, dat ging ook niet zo best. Daar heb ik dus met hem over gepraat. Als je je dan toch ergens op wilt baseren, zei ik hem, het is helemaal geen schande je door iemand te laten beïnvloeden, laat het dan in ieder geval de Hergé-school zijn. Dat is iets wat je aankan, iets wat je praktischer kunt bekijken. In zoverre is er dus wel invloed van me, dat ik probeer naar eer en geweten als er problemen zijn, die aan te geven.

Verder geloof ik niet, dat je het zo zwaar moet zien hoor, die invloed. Ik zit te denken... Ik weet 't niet. Ja, d'r zal best invloed zijn hoor, die ik niet herken, anders zit ik hier natuurlijk mijn geld voor niks te verdienen. Ik doe er wel wat aan, maar als je 't uiteindelijke resultaat vraagt, heb jij er invloed op, dan zou ik het niet zo precies weten...

EPPO NU

EPPO ten opzichte van PEP? Welke PEP? Want er zijn natuurlijk meerdere PEP's geweest hé?! Je had een PEP uit de jaren 60 en een PEP uit de beginjaren 70!!! En dat waren twee heel verschillende tijdschriften hoor!

Ik heb allerlei bezwaren tegen EPPO,

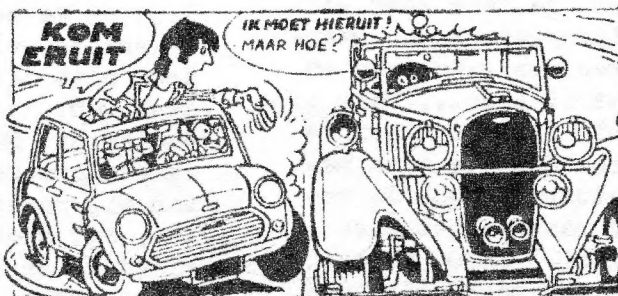
10

hoor, daar gaat het niet om, ik vind 't bepaald geen volmaakt blad. Maar ik vind 't wel een veel leuker blad dan PEP de laatste jaren was. Het zou natuurlijk onzin van me zijn om te zeggen dat 't niet zo was, want we hebben geprobeerd om er een beter blad van te maken. Ik vind het beter, nou ja, misschien heb ik een slechte smaak...

STRIPMOMENTEN

++ Het nieuwe verhaal van Agent 327 is getiteld: 'Dossier Zorgenkind' ++ Na lang wachten een nieuw smurfenboek: 'Smurfensoep' ++ Henk Kuypers tekent aan Franka onder de werktitel 'Het spookschip' ++ Yechl stopgezet ++ Hipper uitgeflipt ++ Stripbewust ++ wie volgt.....? ++ Franquin tekent af en toe weer ++ hoera ++ Spurt wil hierbij de volgende antikwariaten bedanken ++ In het bijzonder ++ Sjors en Richard ++ en verder ++ Panda, Drukwerk, Old Comic House, Lambiek, Jacobijn, Wout en Plaatjes Boekjes ++ dank ++ dank ++ dank ++ Verder nog onze drukker wegens het geduldig wachten op geld ++ waar vind je dat nog? ++ JSen WS

BIBLIOGRAFIE

NAAM: LODEWIJK, Martin
 CODENUMMER: 327/3475615
 RAPPORT DOOR: John Spijker
 DOSSIERVERWIJZING: zie onder S(Spurt)
 OPMERKINGEN: vrijgegeven voor publicatie in
 Spurt(zie voorw.P-E 167/85b):ref. Spurt prod.
 AY 7, WWhaven 6, CIA, Chickenfeed, Maggi

AGENT 327 IN PEP

- PEP 2166 De Poodles
 2866 Het zenuwdrankje
 3266 Bij de tandarts
 3966 Het uitfloep-pistool
 4666 De boksmarathon
 5066 De kontaktman
 5366 Het oudejaar
 767 Wie is Agent 327?
 1267 Paasverhaal
 1967 De twaalfde man van Ajakkes
 2767
 t/m 2867 El Presidente
 3467 Moeders wil is wet
 4367 327 en 007
 5267 De oliebol
 2368
 t/m 4368 Dossier Stemkwadrater
 4868 De N.L. 5
 4968 De menselijke kanonskogel
 5068 De scheikunde-opgave
 3269 De voetbalwedstrijd
 1170
 t/m 3270 Dossier Leeuwenkuil
 3472 Lopend vuurtje
 4072 Waar twee ruilen...
 3475 Bij de tandarts (herdruk)
 3775 Wie is Agent 327 (herdruk)
 3975 De scheikunde-opgave (herdruk)

AGENT 327 IN EPPO

- EPPO 175
 t/m 1175 Dossier Heksenkring
 2076
 t/m 3076 Dossier Onder water
 77 Dossier Zorgenkind

ALBUMUITGAVEN

- Geill. Pers '71
 Dossier Stemkwadrater
 Oberon '73
 Dossier Leeuwenkuil
 Oberon '76 (in EPPO-ekstra album)
 Waar twee ruilen...

Oberon '77

- Dossier Heksenkring
 Dossier Onder water

OUDE RE STRIPS

- Babel en Knettertton (voor uitg. ATH)
 De pannekoekenrace
 De zure bom
 Lodewijk Pedaal (voor uitg. ATH)
 In het vreemdelingenlegioen
 Kit Sidney (voor 'n wijkblaadje)
 in 'Uraniumgieren'
 Verder Arend Brant, Captain Kit en Frank
de vliegende Hollander, waar ons nadere
 informatie over ontbreekt...

ARTIKELN

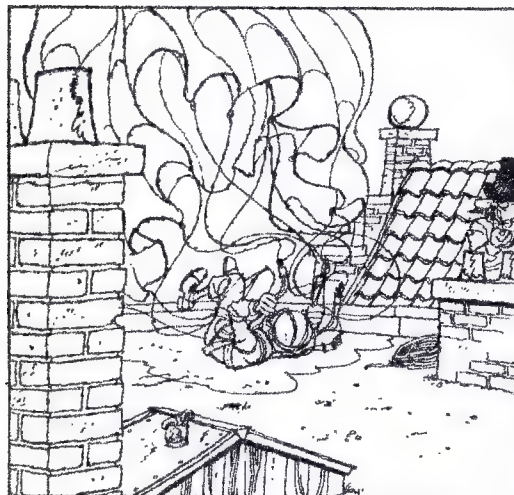
- Stripschrift 8/9 Interview met stripte-
 kenaar Martin Lodewijk.
 Stripschrift 29/30 Martin Lodewijk:
 'Ik teken niet graag'
 Stripschrift 83 Martin Lodewijk
 over EPPO
 Bommelkoerier 10/11 Martin Lodewijk
 over het einde van 327
 Bommelkoerier 17 Dossier
 Martin Lodewijk
 Stripprofiel 1e jrg no 7
 Special Martin Lodewijk

HERDRUKKEN

- Bommelkoerier 17
 327 en 007
 Bommelkoerier 20/21
 De boksmarathon
 De twaalfde man van Ajakkes
 Stripprofiel 1e jrg no 7
 De Poodles
 PEP zie Agent 327 in PEP

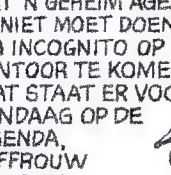
CODERING: 327/28/dec76/bis
 CORR: uitgevoerd
 EINDE RAPPORT
 HANDTEKENING: *John SPIJKER*

TAPOKKE TAPOKKE TAPOKKE TAPOKKE TAPOKKE TAPOKKE TAPOKKE TAPOKKE TAPOKKE TAPOKKE
Martin

HA...DAAR IS MIJNHEER IJZERBROOT...EN ZOALS IMMER KEURIG OP TIJD.

GRUTJES-NOG-AN-TOE.
WAT 'N GEHEIM AGENT
AL NIET MOET DOEN
OM INCOGNITO OP Z'N
KANTOOR TE KOMEN.
WAT STAAT ER VOOR
VANDAAG OP DE
AGENDA,
JUFFROU
BETSIE ?.....

A black and white cartoon illustration of a man in a suit and tie, wearing a gas mask and goggles, holding a briefcase and a folder, looking suspicious. He is standing in a doorway, looking back over his shoulder. The man is wearing a light-colored suit jacket, a dark tie, and a light-colored shirt. He is also wearing a gas mask with large goggles and a filter. He is holding a briefcase in his right hand and a folder in his left hand. He is looking back over his shoulder with a suspicious expression. The background is a simple doorway with a door handle.

HET IS VANDAAG UW
WEKELIJKE
TRAININGS DAG, ZIE
IK, MIJNHEER IJZER-
BROOT.....

DUS ALS IK HET GOED HEB BEGREPEN
EXCELLENTIE, ZIT U OP HET MINISTERIE
VAN BUITENGEWONE ZAKEN MET EEN
LASTIG PROBLEEM... EN U WILT NU GRAAG
GEBRUIK MAKEN VAN DE DIENSTEN VAN
ONZE BEKWAAMSTE GEHEIM AGENT....
EEN OGENBLIKJE, ALSTUBLIEFT....

KLIK

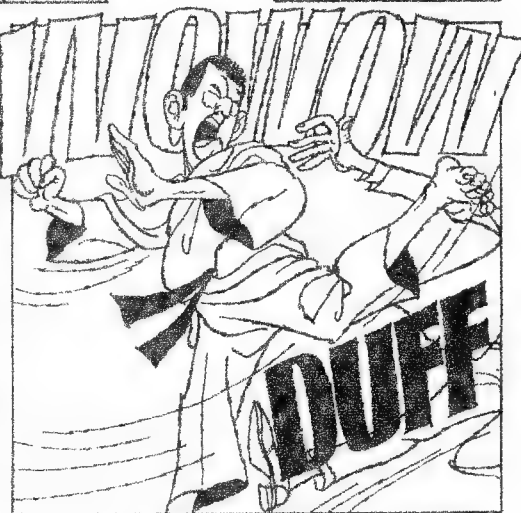
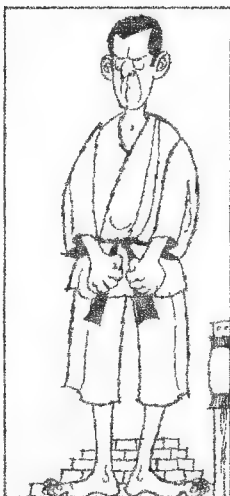
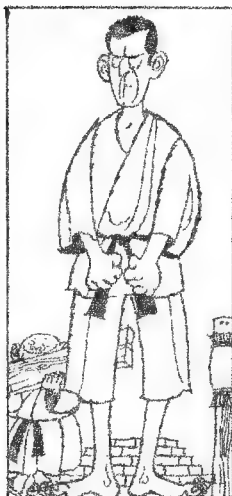
JUFFROUW BETSIE...
STUURT U AGENT 327
EVEN NAAR ME TOE...
..... HOE ZEGT U ?
..... O... JUIST JA...
DANK U WEL..

WE BOFFEN EXCELLENTIE...DE MAN
DIE U ZOEKT, IS IN ONZE GEHEIME
TRAININGZALEN JUIST BEZIG AAN
ZIJN KARATE-OEFENINGEN...NU
KUNT U 'M GELIJK AAN 'T WERK
ZIEN.....

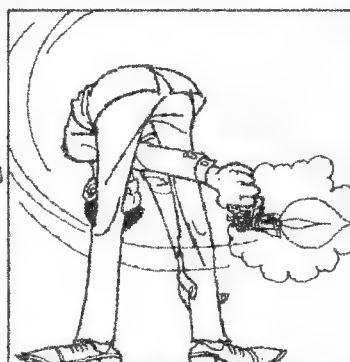

(1)

BLAAM BLAAM BLAAM BLAAM

MISSCHIEEN IS HET, VOOR WE VERDER GAAN, BETER DAT AGENT 327 'N KALMEREND MIDDEL INNEEMT, GEZIEN ZIJN OVERSPANNEN REFLEXEN..... HEEL (HEH HEH HEH) TOEVALLIG HEB IK HIER EEN FLESJE MET EEN GOED WERKEND BROUWSELTJE BIJ ME.....

KLK

IN DE CORRELLATIE-KAMER

CHEF, EEN SPOED-BERICHT VOOR U... IN CODE....

CODE! CODE! ALTIJD DIE CODES!

HEH HEH HEH HEH HEH

KLOK KLOK KLOKLOKLOK KLOKLOK...

ZO... LAAT EENS ZIEN... DAT IS APX-32 PLUS 25X V249... DAT IS... LAAT EENS ZIEN... 325 PORS PLUS DE INTRINSIEKE QUATZ-FACTOR MIN 30X 2X WOW!... GEDEELD DOOR...

INTERESSANT ZEG.....

KLK

DAT WORDT DAN... 'HEDEN MORGEN' WERD DE MINISTER VAN BUITENGEWONE ZAKEN BEWUSTELOOS AANGETROFFEN IN...

IK GELOOF DAT HET IJD WORDT DAT IK.....

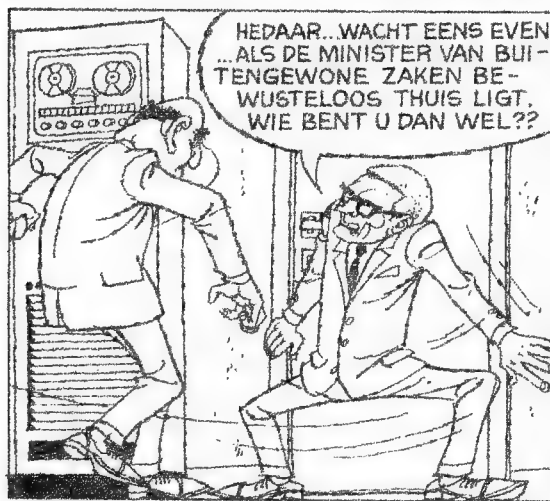
KLK

...DE KELDER VAN ZIJN AMBTS-WONING... NAAR DE DADER WORDT IJVERIG GEZOCHT.....

...WEER EENS OPSTAP HET WAS... EH... ERG GEZEL-LIG.....

KLK

HEDAAR... WACHT EENS EVEN... ALS DE MINISTER VAN BUITENGEWONE ZAKEN BEWUSTELOOS THUIS LIGT, WIE BENT U DAN WEL??

HEH HEH HEH... MAG IK ME EVEN VOORSTELLEN...

BORIS KLOKIS
DE BERUCHTE INTERNATIONALE SPION!!!

TSJAP

HEHEH HEH!

AGENT 327!... DOE JE PLICHT!! ARRESTEER DEZE MAN!!!!.....

HUH?. HUH?. HUH?. HUH?.....

KLK

HEHEHEH!

DOE GEEN MOEITE... DAT WAS EEN SLAAPMIDDEL WAT IK 'M GAF..... HIJ GAAT VOOR MINSTENS 14 DAGEN ONDER ZEIL. MIJN PLAN JULLIE BESTE AGENT TE ONTVOEREN IS MIG GELOPEN... MAAR IK HEB IN IEDER GEVAL 'N PAAR NUTTIGE FOTO'S KUNNEN KNIPPEN!

KLK

HEBBUDAT GGGGOORD, ZZZZJEVV... ZZZZZZZ

AGENT 327!... DOE IETS!... GRIJP JE REVOLVER EN HOU 'M STAANDE... DENK AAN ALLE KOSTEN DIE WE VOOR JE OPLEIDING HEBBEN GEMAAKT!... TOE NOU! NIET SLAPEN!

AGENT 327... ALS JE BLIEFT! LAAT HET VADERLAND NIET IN DE STEEK... PAS JE KARATE TOE... SCHIET... SLAREN... PAK 'EM... ALS JE BLIEFT... DENK AAN MIJ... JE ARME, OUDE CHEF!!!!.....

VEEERTIENN DAGEN ZZZZ ZZZJEF... ZZZZZZZ ZZZLAPENN ZZZRUST... RUZZZZT... RUZZZZZZ

ZZZZZ ZZZZZZ

einde (4)

„JARKO KOMT TERUG“

Na in Enschede op de fiets te zijn gestapt met bestemming Henk Kuypers, bel ik aan op nummer 1245 in Glanerbrug, na eerst het gebruikelijke ritueel van boekwinkeltje bezoeken afgedaan heb... Als er dan na enkele keren bellen nog niet open wordt gedaan, tik ik maar n's op een door luxaflex verduisterd raam. In de verte kan ik nog iemand op zien staan, wat later Henk zelf blijkt te zijn... Zodra ik binnen ben, laat hij me een trap op draven en even later sta ik in een vertrek waar snijders en aanverwante artikelen gul gezaaid zijn. Hier komt, zo verteld Henk, mijn atelier. Over een maand of zo is het wel af.

We gaan weer naar beneden, waar op de tafel de net binnengekomen Stripschrift opengeslagen ligt naast een boterham met kaas. Het interview kan beginnen...

---Hoe ben je in de stripwereld verzeild geraakt?

HK:Nou, vroeger las ik natuurlijk al veel strips. Ik had vanaf 't begin de Donald Duck en Robbedoes vanaf 1954. Vooral het werk van Franquin vond ik erg goed. Maar goed, in 1971 schreef Kuifje een wedstrijd uit, die bestond toen 25 jaar geloof ik. Daar deed ik dus aan mee, maar won niets. Ook ben ik toen naar een teken tentoonstelling in Brussel gegaan, waar ik bv. zag dat tekenaars over hele stukken van hun tekening witte verf hadden gesmeerd, omdat ze dat gedeelte niet goed vonden. Toen ik dat gezien had, dacht ik dat ik dat ook wel kon en heb toen 10 proefpagina's voor PEP gemaakt. Ze vonden het wel goed en kon een verhaal gaan maken. Eh, toen heb ik het Misdaadmuseum gemaakt, maar door m'n studie (waar ik dit jaar mee klaar hoop te komen), is het gekomen dat ik er zo'n twee jaar over gedaan heb...

---Hoe is het Misdaadmuseum ontstaan?

HK:Er was eigenlijk geen directe aanleiding voor. Bij PEP wilden ze een strip hebben die in deze tijd af zou spelen. Toen heb ik dus het Misdaadmuseum ontworpen. Er moest dan natuurlijk een directeur komen, iemand voor het archief, een portier en verder natuurlijk Jarko en Franka. Het waren nogal wat personen en aangezien Franka het best

uit de verf gekomen was volgens mij ben ik daarmee doorgegaan.

Het eerste verhaal was eigenlijk te gecompliceerd. Maar in het derde verhaal, waar ik begin volgend jaar ('77) mee ga beginnen, komen de figuren uit het Misdaadmuseum weer terug. Maar het hoofdfiguur blijft natuurlijk Franka...

---Waarom zo'n lange tussentijd? De strip loopt toch goed?

HK:Ja, maar ik wil nu eerst m'n studie sociologie afmaken, om me daarna goed op het tekenwerk te kunnen storten...

---Hoe komen je teksten tot stand en zou je met een scenario-schrijver willen samenwerken?

HK:Wat dat laatste betreft: nee! Ik vind zelf het schrijven van een strip veel te leuk om te doen. In augustus ga ik trouwens een tekst schrijven voor een beginnend tekenaar uit Enschede, Chris Overbeeke. Met twee ees. Het is leuk voor hem als hij direct zijn naam goed leest. Wat dat andere betreft, eerst

maak ik een volledig plot, wat ik later in een multomap pagina voor pagina op ga tekenen, met een voorlopige paginaindeling ernaast. Daar schrijf ik dan de nodige aanwijzingen voor de tekst bij, om het voor mezelf wat makkelijker te maken.

Ik ben nu druk bezig met de tekst voor het nieuwe verhaal, wat over een spootschip handelt. Daar heb ik gisteren met Martin (Lodewijk) over gesproken. Daar is heel wat dokumentatie voor nodig, want er gaat in het verhaal bv. een vliegtuig naar de andere kant van de wereld. Nu heb ik helemaal uitgerekend als-ie zolaat vertrekt en met die en die kruissnelheid vliegt, hijom zolaat aan moet komen. Je moet wat voor je lezers overhebben.

---Hoe ga je te werk en met welk materiaal?

HK: Ik werk met zo'n oranje penne-tje (hoe heet zo'n ding ook al weer) en verder met wat potloden. M'n schetsen maak ik op overtrek-papier. Daar teken ik dan verschillende dingen van de tekening op, om deze vervolgens op de lichtbak te leggen. Dan ga ik net zolang zitten schuiven met die overtrekvelletjes totdat voor mijn gevoel de juiste compositie naar boven komt. Dan teken ik het dus op papier voor het origineel. Soms doe ik dan 2 pagina's per week, maar dan moet ik wel door kunnen werken...

---Heb je geen zin iets heel anders dan Franka te gaan doen?

HK: Nou, misschien... Ik ga in ieder geval wel door met Franka. Het gaat om het serieeffect bij Oberon, hé, wil je een succesvolle serie hebben. Je hoort dan ook eigenlijk regelmatig terug te keren, zo'n 66 platen per jaar. Da's dus ongeveer anderhalf verhaal. Maar direct toen ik bij Oberon begon, heb ik afgesproken dat het er voor mij wat

minder mochten worden, in verband met m'n studie dus. Maar halverwege '77 staat Franka weer in de Eppo.

---Vind je de inkleuring belangrijk bij je platen?

HK: Ja. Van het eerste verhaal heb ik zelf 7 pagina's ingekleurd. De rest door iemand hier in de omgeving, zodat ik er af en toe heen kon om de nodige aanwijzingen te geven... Het tweede verhaal is helemaal door de kleurstudio's van Oberon gedaan. Daar ben ik eerlijk gezegd niet zo tevreden mee. Ze hebben mijn kleuraanwijzingen soms helemaal niet opgevolgd. Eigenlijk had ik het zelf willen doen, maar het betaald niet zo goed en ik had er de tijd niet voor. Het derde verhaal laat ik waarschijnlijk weer doen door dat persoon hier in de buurt... (Dit is Hans Keeris, red.)

---Door welke tekenaarsvoel je je beïnvloed?

HK: Ik heb het al zo vaak gezegd: Tillieux, Franquin, Hergé en Macherot niet te vergeten. Dat zijn wel de belangrijkste...

---Wat versta je onder underground?

HK: Onder underground versta ik een beweging die in de jaren '64-'69 is ontstaan. Niet zozeer van: ah, nu kunnen we fijn bloot tekenen, maar gewoon om de taboes van die tijd te doorbreken, om daar niet aan beperkt te blijven. Volgens mij bestaat underground nu niet meer. Het was gewoon een soort van grens die toen verzet is en nu weer enigszins vaststaat...

---Wat zijn je toekomst-plannen?

HK: Nou, eerst

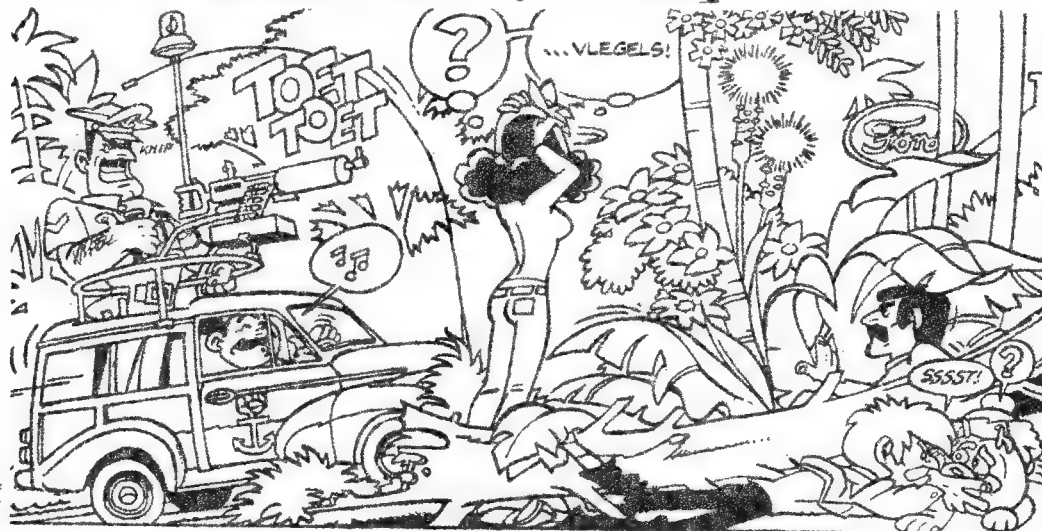
afstuderen natuurlijk en ik heb je al verteld van die tekst die ik voor Chris Overbeeke ga schrijven. Verder ga ik door met Franka. Niet zo sensationeel dus...

---Wat vind je eigenlijk van het blad Eppo?

HK: Er staan volgens mij meer strips in dan vroeger in de PEP en de Sjors stonden, volgens mij. Vroeger stonden er in PEP ook nog wat rubrieken als de Wereld van Lucky Luke, een pop-rubriek... Maar je gaf je geld toch vnl. uit om er strips voor te krijgen. Nu krijg je voor je gulden meer strips als Asterix, Blueberry, Franka...

---Hoe sta je tegenover stripfanzines?

HK: Ik vind het wel nuttig wat ze doen! Vroeger las je strips zonder te weten wie erachter zat. Ik wist vroeger dan ook nooit wie de tekenaar van Guust was, totdat ik in nummer 1000 of zo een stukje las over Franquin. Door stripfanzines komen de tekenaars meer bij de lezer.

BIBLIOGRAFIE

pag.

PEP 53 '73	Rudolf het Roodneus Rendier.	2
PEP 6 '74	Uit de memoires van George Longfellow: 12 mei 1907	4+ cover.
PEP 37 '74	De munterij op de meermin.	2
PEP 46 '74	Publi-PEP pres.	1 str.
PEP 47 '74	Artikel+ ill. + middenplaat.	4
PEP 48 '74	Het Misdaadmuseum	
* 16 '75	De Staatsgreep	45
PEP 51 '74	Franka + Falegier	cover.
PEP 7 '75	Jarko	cover.
EPPO 12 '75	Franka	
20 '76	Het Meesterwerk	44
EPPO 4 '76	Franka bij station van Luttel	cover.
EPPO 15 '76	Franka en Furora	cover.
EPPO 12 '75		
1 '76		
9 '76		
13 '76		
17 '76	Tekening op cover	-
Baberiba		
0 '74	Talentenjacht	4
Hipper		
29-30	Artikel + cover	8
Stripprofiel		
4 '75	Artikel + cover	6
Spurt		
1 '76	Artikel + cover	4
Voor aanvullingen: zie het redactieadres onder het colofon. Dank U.		
Het interview werd afgenomen in het woonhuis van Henk Kuypers op 30 juni 1976 door		

**Vin
SOHL**

*UITGEZONDERD
PEP 50 '74.

SJORS

VOORSTRAAT 371 DORDRECHT 078-42012

DE STRIPWINKEL
VOOR JONGENS DIE
VAN AVONTUUR
HOUDEN

RICHARD

UITGEVERIJ EN ANTIQUARIAAT

EEN ZEER UITGEBREIDE KOLLECTIE ANTIQUARISCHE STRIPS

BOVENDIEN ALLE BINNEN- EN BUITENLANDSE STRIPS

WIJ GEVEN DE HOOGSTE PRIJZEN VOOR UW OUDE STRIPS

10% Korting op alle strips

ROMBOUT HOGERBEETSSTRAAT 78 AMSTERDAM

TELEFOON 020-842923

HET SEKSLEVEN VAN STRIPHELDEN

afgedrukt met toestemming van Martin Lodewijk

SEKSTANT, december 1974.

